Paso Español

Nr. 4
2009

Store Hestedag 2009

HESTIVAL 2009

Stutteribesøg hos Juan Vadell

Brogede P.R.E. heste

Input fra medlemmerne

Medlemsblad for Dansk P.R.E. Avlsforening
10. årgang Løssalg 40.-

Indhold

3	Formandens klumme
4	Store Hestedag 2009
5	HESTIVAL 2009
6	Brogede PRE heste
8	Gode heste-råd
9	Referater
10	Besøg hos Juan Vadell
11	Seneste nyt
12	Nyt fra stambogen
13	Hingsteliste
14	Pas på hestens hud
16	Din mening - vores fremtid
18	Viuda de Terry
19	Yeguada Aimarán
20	Priser i foreningen

Redaktion:
Solhøjvej 42, Torslunde
2640 Hedehusene
Tlf.: 21485211
Mail: redaktion@pre-horse.dk

Materiale kan sendes på CD.
Husk frankeret kuvert, hvis du ønsker materialet retur.

Forsidefoto: Lady VIII og hendes hoppeføl Mariquita II ejet af Hanne Kapitanska.
Foto: CEL.

Tryk:
DE Service ApS
Esromgade 15, 2
Dør 1205
2200 København N.

Oplag: 200 stk.

Næste Deadline: 1. februar 2010

BESTYRELSEN

Formand:
Charlotte Eichel Larsen
charme@mail.dk
Solhøjvej 42, Torslunde
2640 Hedehusene
Tlf.: 21 48 52 11

Næstformand:
Maybritt Rønn
falconiana3@hotmail.com
Glavendrupvej 22
5450 Otterup
Tlf.: 53 31 66 99

Sekretær:
Zuzette Kraft
zuzette@pre-horse.dk
Sasserupvej 4
4300 Holbæk
Tlf.: 26 28 48 22

Kasserer:
Anette Thestrup
anette@pre-horse.dk
Krummerupvej 39
4250 Fuglebjerg
Tlf.: 22 31 10 77

Medlem:
Mette Andersen
mette@pre-horse.dk
Langgade 65
5620 Glamsbjerg
Tlf.: 22 40 12 30

Medlem:
Morten Nedergaard Andersen
morten@stutteri-nedergaard.dk
Ginnerupvej 7
7860 Spøttrup
Tlf.: 30 31 77 14

Medlem:
Heidi Købmand Madsen
heidi@pre-horse.dk
Nortvigvej 11
8766 Nr. Snede
Tlf.: 75 76 10 16

Medlem:
Lika Ottosen
lika.ottosen@pro.dk
Stenmøllen 66
2640 Hedehusene
Tlf.: 51 78 47 90

Formandens klumme

Så blev det december, og julehyggen har gjort sit indtog. Skal jeg kort ridse 2009 op, så har jeg ærligt talt svært ved at finde superlativerne frem. Det har været et hårdt år for mange af os – og ikke kun pga. finanskrisen. Mange har i år oplevet tragedier, ulykker, dårlige nyheder og modgang. Men der er ikke andet at gøre end at rette ryggen og se fremad. Vi skal nok komme igennem det.

Dyrskuerne landet over forløb rigtig godt med gode resultater, og især Store Hestedag i Roskilde i september var en rigtig god weekend med mange interesserede. Vi mødte en del af foreningens medlemmer, og vi fik også flere nye medlemmer på den konto.

Hestival i Sønderjylland var også en succes, hvor interessen for PRE hestene næsten var overvældende. Her kunne der godt have været et par hjælpere mere med snakketøjet i orden. Vi mangler stadig mange flere aktive jyske medlemmer, som både vil bakke op om vores arrangementer, men så sandelig også være med til at være arme og ben til arrangementerne.

Basiskåringen i maj forløb også godt, og forhåbentlig får vi mange flere tilmeldinger til basiskåringen næste år, som er planlagt til april.

Det er også en enorm befrielse, at stambogen nu kører, som den skal, og ikke mindst at vi uden problemer kan kommunikere med ANCCE på engelsk. Gennem de sidste 2 år har vi fået løst mange svære problemer, og ANCCEs imødekommenhed og hjælpsomhed har været fantastisk! Det har vitterligt været med blod, sved og tårer at få kørt den nye stambog up-to-date, og det har taget stort set al vores tid og energi. Det er først nu, at vi kan puste ud og finde energi til andre vigtige tiltag i foreningen; så som viderekåring og ikke mindst at få DAMOCHA 2010 planlagt.

Vi er jo en avlsforening, og derfor er vores primære opgaver at få indskrevet føl i stambogen, afholde kåringer og morfologiske konkurrencer (DAMOCHA) for vores heste. Derudover består vores opgaver i at promovere racen og sørge for vores medlemmers interesser. Her har vi spurgt vores medlemmer, hvad de godt kunne tænke sig, at foreningen kunne tilbyde dem. Der er kommet en del interessante svar og forslag, hvor vi så afgjort vil prøve at realisere nogle af dem.

Siden det tidlige efterår har ANCCE gjort avlerne og heste ejerne opmærksomme på, at EU's lov om hestehold må og skal overholdes. Foreningen har tidligere offentliggjort de nye regler på både hjemmeside og i bladet, men det kniber altså for avlerne at overholde dem.

Reglerne siger, at et føl skal være registreret (have udstedt et hestepas), når den er max. 3 måneder gammel. Og skal vi nå det, så skal avlerne altså søge om indskrivning, når føllet er født og have haft en dyrlæge ude for at udfylde blanketten og blodtypekortet og have sendt det til foreningen, når føllet er max. 1 måned gammelt! Overholder avlerne ikke de regler, kan ANCCE rent faktisk nægte at ekspedere indskrivningsblanketter, som de modtager efter den nævnte deadline. MEN – man kan ikke nægte en avler at få papir på sit føl, så der kan godt udstedes et hestepas efter deadline – det koster bare et strafgebyr, som endnu ikke er offentliggjort fra stambogens side. Så lov mig nu, at I er helt fremme i skoene til næste år og får sørget for jeres føl rettidigt og ikke må betale et kedeligt strafgebyr.

Her i december kommer de sidste kopier af årets bedækningsattester ind ad brevsprækken. Og det tegner bestemt ikke dårligt for følårgangen 2010. Vi har endnu ikke fået alle kopier, men et skøn viser, at der forventes ca. 12 føl til næste år. Hingsteholderne skal huske at sende den blå kopi af bedækningsattesten til foreningen inden den 31. december i indeværende bedækningsår. Ellers har vi ikke en chance for at få et overblik over, hvor mange føl der forventes året efter.
Årets store begivenhed for PRE fans, SICAB, løb af stablen den 24. – 29. november. Vi har selvfølgelig været på pletten, men da arrangementet foregik efter bladets deadline, må I vente med detaljerne til næste blad, som udkommer 1. marts 2010.

Vi har også opfordret jer til at sende os fotos af jeres heste til den planlagte vægkalender. Vi forventede, at det ville vælte ind med fotos og oprettede derfor en mailbox til formålet; kalender@pre-horse.dk. Men at bruge udtrykket "vælte ind" er en stor overdrivelse. Vi har indtil videre kun modtaget få fotos, og det undrer os meget, da vi ved, at mange af jer er særdeles flittige med at fotografere jeres heste. Så kom nu ud af busken! Send revl og krat til os, så vi kan vælge de bedste ud og få lavet den flotteste vægkalender 2011. Det er nu sjovest, når alle billederne er af PRE heste, som står her i Danmark.

Det er også meget glædeligt og spændende, at der nu er flere PRE heste, som starter stævner. Vi har igennem årene haft et par stykker, som flittigt besøgte dressurbanerne, og som også fik rigtigt pæne resultater. Og nu er der kommet flere til. Og skulle der være flere, som tager ud og starter dressur, spring, kørsel, military, langdistance – eller hvad I nu har startet jeres heste i – så hører vi meget gerne om det og offentliggør det også gerne her i bladet.

Til slut vil jeg ønske jer alle en rigtig Glædelig Jul og et godt og lykkebringende Nytår.

Charlotte Eichel Larsen
Formand

Store Hestedag 2009

Lady VIII ejet af Hanne Kapitanska opnåede karakteren 9 og en meget flot udtalelse fra G. Halling Nielsen.

af Charlotte Eichel Larsen

Igen blev det tid til Store Hestedag, som altid foregår den første weekend i september på dyrskuepladsen i Roskilde. Det ville være synd at sige, at vejrguderne ligefrem var med os om lørdagen, hvor vejret i den grad viste tænder med heftige byger og kraftig vind. Det var ikke det mest optimale vejr at fremvise sin hest i.

Men det er ikke noget, der skræmmer hestefolket, som evnede at mønstre deres heste for dommeren i fin stil; godt våde og forblæste. En enkelt PRE var udstillet, og det var Lady VIII med sit hoppeføl Mariquita II ejet af Hanne Kapitanska. G. Halling Nielsen var meget begejstret for hoppen og hendes type og indstillede den til konkurrencen "Dagens Hest". Lady VIII opnåede karakteren 9, som er meget flot.

Showholdet Iberisk Equipage opviste med deres show med først en kvadrille og efterfølgende en fiesta. Hestene opførte sig meget eksemplarisk og tog ikke notits af lørdagens ekstreme vejr.

Foreningen havde også sin stand med, og en beslutning om at skrue lange skruer i hvert ben på teltet skulle vise sig at være en særdeles god idé! Havde vi ikke gjort det, er det lige så sikkert som amen i kirken, at pavillonen ikke havde stået på sin plads om søndagen.

Selvom vejret var så kedeligt om lørdagen, var standen alligevel godt besøgt. Og om søndagen, hvor vejret artede sig til det bedre, kom der rigtigt mange mennesker hen og snakkede og fik en folder og diverse med hjem.

Til Store Hestedag er der meget bedre plads end til Roskilde Dyrskue, og i år var kvaliteten af hestene nok noget af det bedste, der har været indtil nu. Der var også mange gode showindslag, hvor især en tandem med en rytter på en Barokpinto havde en Frieser i lange liner foran sig. Og de to heste kunne mange flotte øvelser. Det var virkeligt noget, som tog kegler hos publikum. Søndagen kunne også byde på en dressurclinic med Andreas Helgstrand i Ring I, og det var et fantastisk trækplaster. Der er var ikke ét menneske på gaderne i den halve time, Andreas var i ringen. Det var i øvrigt en rigtig god clinic, hvor han red en 9 årig varmblodsvallak og fortalte undervejs, hvordan han træner en hest op sådan i store træk. Han havde jo trods alt kun en halv time. Men det var meget lærerigt, og det var dejligt at se en hest gå afspændt og afslappet og være fuldstændigt fokuseret på sin rytter. Der var ingen slinger i valsen der.

Store Hestedag har vokset sig større, og nogle af avlsforbundene benytter da også weekenden til at afholde følskue, kåringer m.v. Arrangementer er et lige så godt udstillingsvindue som sommerens dyrskuer, og det er her, at avlerne skal benytte sig af det og få lavet materiale om deres stutterier og ikke mindst salgsheste, som de uden beregning kan lægge på foreningens stand.

Det var en god weekend, hvor vi mødte mange mennesker og ikke mindst medlemmer, som kom og fik en snak med os. Til næste år kommer Store Hestedag til at foregå den 4. – 5. september 2010. Vi ses!

Et flot show indslag var en tandem. En rytter på en barokpinto med en frieser i lange liner foran.

Dejlige stemningsbilleder fra showindslag med Iberisk Equipage.
Foto: Charlotte Kyhl.

HESTIVAL 2009

Ebano LXXI ejet af Maybritt Rønn og Envidioso XXXIX ejet af Dortea Berg Jensen gav opvisning og god rekalme for PRE hesten.

af Maybritt Rønn

En herlig dag hos Tika Rideudstyr.

Solen skinnede fra en klar himmel og det summede allerede af kunder, da vi en tidlig lørdag morgen ankom til udsalgsdag hos Tika Rideudstyr i Tjæreborg.

Tina Præstiin, som ejer Tika, havde sponsoreret en stand til foreningen, og samtidig var der mulighed for at vi kunne tage heste med og vise racen frem. Jeg havde Ebano LXXI med og Dorthea Berg Jensen fra Fanø havde taget Envidioso XXXIX med.

Der var god tid til at vise hestene frem, og Dorthea og jeg nåede at tilbringe adskillige timer i sadlen den dag. Vi havde ikke redet sammen før, men sidst på dagen blev der også mulighed for, at vi begge var på banen samtidig, og det blev en rigtig hyggelig tur.

Derudover var der opvisninger med Pinto og Trakhener samt rideopvisning med ungrytter Ditte Mikkelsen og tidligere OL rytter Jon D Pedersen.

Det er særdeles velbesøgt arrangement, og mange kunder kom forbi vores stand i løbet af dagen, for at høre mere om racen, og vores reklamemateriale fik ben at gå på den dag.

En stor tak til Tina for at invitere os med - og samtidig var det dejligt at kunne præsentere racen i det jyske for så stort et publikum.

Brogede P.R.E. heste - kan det lade sig gøre?

af Zuzette Kraft

Der er i vores naboland, Sverige, kommet et renavlet P.R.E. føl til verden, hvilket er baggrunden for denne artikel. Begge forældre er helfarvede, så hvordan kan det lade sig gøre, når brogede heste ikke været accepteret i den Spanske stambog i mange år? Der findes flere forskellige hvid-brogede mønstre hos heste, som kan relateres til forskellig genetisk baggrund. De mønstre, der er identificeret indtil nu - udover almindelige hvide aftegn, og som man ved skyldes genetisk disposition - er Tobiano, Frame Overo, Splashed White og Sabino. Tobiano, Frame Overo og Splashed White er dominante mønstre, dvs. hvis hesten er genetisk disponeret, vil den altid have en variant af disse mønstre, og da disse brogede mønstre accepteres i stambogen, må disse mønstre anses for værende tabt for evigt i den spanske avl.
Sabino derimod, er et *polygenetisk* anlæg (anlæg, hvor mere end ét gen har indvirkning), som endnu ikke er fuldt opklaret, men der vides en del om mønsteret, men det findes og kan fremavles i renavlede P.R.E. heste.

Termonolgi af Sabino
Dette specielle hvide mønster har en håbløs forvirrende terminolgi. I det nordlige Europa kaldes mønsteret for "sabino", men i Spanien bruges "sabino" om meget lyse røde heste og nogle gange om roan-farvede heste. I Sydamerika bruges termen "overo" om sabino-mønsteret, og termen "sabino" bruges her om flueplettede heste, hvorimod "overo" bruges om hele tre genetisk forskellige hvide mønstre i Nordamerika. Alt i alt meget forvirrende, men man har internationalt valgt at kalde dette specifikke mønster for sabino i genetisk sammenhæng.

Definition og beskrivelse af Sabino
Sabino-mønsteret giver sædvanligvis meget hvidt på benene og hovedet af hesten. Hvide områder på maven er normale og forekommer sædvanligvis som kraftig stikkelhårede eller hvidnistrede (meget tætte bittesmå hvide pletter/nister, nærmest omvendt af fluepletter), og sjældnere forekommer de områder helt hvide med klare, afgrænsede kanter. De fleste sabinoer har mere eller mindre grad af hvidnistrede eller stikkelhårede områder fordelt på hele kroppen, især hvis de har

Det brogede PRE hingsteføl, Millehorse Don Quijote de la Mancha, som befinder sig i Sverige. Han har en medium udbredelse af sabino med smukt afgrænsede pletter på kroppen.

mange hvide pletter. På meget hvide sabinoer er der kun få stikkelhårede eller småplettede områder tilbage omkring ørerne, halebasen, flanker og bryst. Hvis hesten er småplettet, ses det som nister af røde og sorte bittesmå pletter på hvid baggrund (kan minde om fluepletter). Nogle sabinoer er helt hvide, dog har de fleste en lille smule farve tilbage ved ørerne. Nogle sabino-heste har helt eller delvist blå øjne, især hvis hår og hud omkring øjnene er upigmenterede. Rigtig mange hesteracer har sabino-anlæg, men det overses tit, da det er minimalt eller ukomplet udtrykt og forveksles med alm. aftegn. Hos Frederiksborghesten og Clydesdale er sabino meget udbredt, og welsh pony og araber er andre racer, hvor sabino også ses ofte, dog hyppigst med minimal udbredelse af hvidt. Heste, der har ukomplet eller minimal udbredelse af sabino, registreres som regel ikke som brogede, men kan producere afkom med meget mere udbredt sabino-mønster.

Klassifikation af sabino mønsteret
Ukomplet sabino: Hesten har meget små hvide aftegn, ofte med udløbere op af benene. Stikkelhår eller hvide nister kan forekomme, ofte i lyske og på bugen. Hvide aftegn af variabel størrelse i hovedet.

Minimal sabino: Ses som store hvide aftegn. De adskiller sig fra almindelige hvide aftegn ved, at der er smalle udløbere op af benene. Nogen kalder disse udløbere for "lightning strikes". Mange sabinoer med minimal udbredelse af hvid er let stikkelhårede, og det kan hjælpe til at identificere dem, dog er det på den anden side ikke alle let stikkelhårede heste, der er sabinoer. Minimum gennemløbende hvid blis på hovedet.

Moderat sabino: Store hvide aftegn på ben ofte med udløbere, der breder sig op til bugen. Hvide pletter og/eller områder med stikkelhår eller hvide nister på bugen og op ad flanker. Som regel bred hvid gennemløbende blis, der dækker meget af pande og mule.
Medium sabino: Næsten hvide ben. De hvide områder breder sig fra bugen og op af flankerne. Hvide pletter kan være fordelt over hele kroppen, ofte i forbindelse med stikkelhårede eller hvidnistrede områder. Sjældnere ses klart afgrænsede hvide områder. Meget store hvide aftegninger i hovedet, ofte er mere end 50% af hovedet hvidt. Hvidnistrede eller stikkelhår kan være fordelt over hele kroppen.

Maximal sabino: Det maximale sabino-mønster er meget variabelt. Nogle har små nister med farve bredt over kroppen, andre er helt hvide med farvede ører, og igen er der nogen, der er helt hvide. Et andet normalt maximal-mønster er hvid med farvede ører, bryst, halebase og langs ryggen. Nogle sabinoer har små farvede pletter fordelt over kroppen, andre er fuldstændigt hvide, hvor det farvede område er stikkelhåret eller nistret. På hovedet er der normalt kun farve tilbage på ører og evt. øjne.

Genetisk kontrol af sabino:
Det er ikke helt klarlagt, hvordan sabino-mønsteret styres rent genetisk. De fleste data understøtter dog, at der er tale om en polygenetisk faktor.

Heste, som er næsten eller helt hvide, får, når de krydses med ikke-brogede heste, næsten altid brogede føl. Det er forskelligt, hvor udbredt det hvide mønster er, men hos hovedparten er det så udbredt, at de har hvide områder på kroppen og kan genkendes som værende brogede

Modsat vil heste, der har ukomplet eller minimal udbredelse af hvidt, få meget få føl, der er brogede, men det sker (som tilfældet med det svenske P.R.E. føl).

Avlere kan drage fordel af den

genetiske kontrol for udbredelse af sabino, uanset om de ønsker at minimere udbredelsen af hvid eller ønsker at fremme den. Hos racer som Clydesdale, Frederiksborg, Welsh Pony og Araber ønskes ofte hvide aftegn i begrænset omfang, og her er en god tommelfingerregel at krydse heste, der har meget hvidt med heste, der har mindst et ben uden hvidt, hvis man som udgangspunkt vil prøve at kontrollere udbredelsen af hvid på ben og krop. Denne strategi har tendens til at medføre de ønskede hvide aftegn uden hvide områder på kroppen
Hvis en avler derimod ønsker at producere sabino-brogede føl (fx American Paint), er strategien at krydse meget hvide sabinoer med helfarvede eller ukomplette sabinoer, og der vil komme en høj frekvens af brogede føl.

Er sabinoanlægget derimod som udgangspunkt ukomplet eller minimalt udtrykt hos en hesterace, er det med at selektere og krydse disse eksemplarer, hvis man ønsker at fremavle sabino-brogede eksemplarer, da sandsynligheden for at få brogede eksemplarer er til stede, selv om den er lille. Jo mere hvidt man kan fremavle, jo mere hvidt vil der også være sandsynlighed for at kunne få i efterfølgende generation.

Eftersom der hos heste med medium til maksimal udbredelse af hvid tegner sig forskellige grundmønstre; nogle har klare afgrænsede hvide områder; nogle er meget hvidnistrede, nogle er stikkelhårede i de farvede områder og igen andre har farvede nister på hvid baggrund. Det tyder på forskellige genetiske faktorer, der kommer i spil, når sabino er repræsenteret i en hests genetiske materiale. Uanset hvad, er sabino et spændende anlæg, der kan give nogle meget smukke mønstre, og det findes og kan fremavles hos vores skønne hesterace. Brogede heste er endnu ikke tilladt i avlen, ligesom rød og modificerede farver ikke var tilladt før 2003. Disse farver blev tilladt, bl.a. fordi man kunne bevise, at disse heste var rene på baggrund af DNA test. Sabino-brogede heste vil uden tvivl dukke mere op i den spanske avl, og når nu DNA test er så sikkert, som det er, og det kan bevises, at føllene er renavlede, kan man jo håbe på at brogede heste igen bliver tilladt i stambogen, når nu dette spændende anlæg er repræsenteret.

PRE hoppeplag med minimal udbredelse af sabino.

Clydesdale med moderat udbredelse af sabino. Har flere hvidnistrede områder på kroppen.

Hest med medium-maksimal udbredelse af sabino. Har klart afgrænsede områder (sjælden).

Gode heste-råd

af Tina Domino Pedersen

Billig, nem og effektiv forebyggelse af muk

Har man en hest, der har tendens til muk evt. på grund af meget pels og går meget ude i alt slags vejr, kan man vælge at klippe benet (hele benet). Her kan man så klippe alle 4 ben, da det ser pænest ud. Mit råd er, at den bliver klippet i december, eller alt efter hvornår hesten er kommet på stald, og hvor hurtig hesten sætter pels. Det vil selvfølgelig være bedst at vente, til den har sat al vinterpelsen, da det så kun er nødvendigt at klippe én gang.

Hesten på billede er klippet den 20 december, og man kan så vælge at lægge dækken på, når den er ude, hvis den ikke har læskur. Ellers kan den sagtens gå uden dækken, hvis den ellers er velfodret.

På denne måde er det slut med muk. Man skal selvfølgelig stadig strigle og holde benene rene efter behov. Da hestens ben nu er klippede, vil de tørre meget hurtig, og derfor vil bakterierne, som forårsager muk, ikke så gode vækstbetingelser. For muk stortrives ved fugt. Og hvem kender ikke til, at man har haft sin hest i byen, og guldklumpen kommer hjem med muk. Det var det, der gav anledning til, at jeg selv måtte prøve det med klipning (med stor effekt) efter at have prøvet flere anerkendte mærker for muk på markedet, som har givet ringe resultat. Ellers har dyrlægen en savle, som også er god, hvor man stadig kan klippe først for et meget hurtigt resultat.

Hesten har fået klippet alle 4 ben, så de hurtigt kan tørre, efter at være vasket eller efter en dag på en mudret fold.

Gode, sikre forhold på foldene

En billig og nem løsning på, hvad man kan gøre for at sikre sine heste og folde, er sand. Det gør, at hestene står godt fast og ikke træder jorden op. Kør en masse sand ud på folden, der hvor hestene går mest, f.eks. ved leddet. Hestene kan lide at gå på det og elsker at rulle sig i det, og det er en billig løsning, hvis man vel og mærke kan hente det selv. Der er også slagger, men man skal opmærksom på, at det kan være giftigt, alt efter hvor det kommer fra. Der findes asfaltslagger og slagger fra kraft- varmeværkerne. Da det kan indeholde tungmetaller, skal man lige tænke på, at jorden bliver giftig, der hvor hestene græsser. Som billederne illustrerer, nyder hestene sandet meget, uanset hvad tid på året, det er.

En stor ø af sand er kørt ud på folden, som hestene har stor glæde af både sommer og vinter.

Referat fra bestyrelsesmøder

18. oktober 2009

Formandens punkt
- Hjemmeside: Charlotte foreslår at vi spørger om pris hos webudbyder med værktøjer, som alle kan bruge, så vi ikke er afhængige af, at en webmarster skal have fx frontpage. Udbyderen E-navn har efterhånden gode værktøjer til at redigere hjemmesider, der er også en shopløsning. Charlotte ringer og får et tilbud

- Blanketter:
Trods diverse vejledninger i udfyldelse af blanketter til ANCCE-ydelser på hjemmesiden er det tit der er fejl i det, Charlotte og Maybritt får retur. Charlotte er snart færdig med intromappe, hvor udfyldelse af blanketter bliver uddybet; vi håber det fører til færre fejl.
- Internationalt:
Amerikansk/Californisk formand har fået medhold i, at Spanien ejer stambogen og ikke ANCCE. Hun gør alt, hvad hun kan for at gøre tingene svært for ANCCE, men chancen for hun i sidste ende får medhold i, at ANCCE får frataget ansvar for stambogsføring og kåring er meget lille. Der er enighed i bestyrelsen om, at vores parti er hos ANCCE, vi synes tingene kører så godt som aldrig før, og vi har et rigtig godt samarbejde med dem.

DAMOCHA 2010
- Vi vedtager, at fremover skal DAMOCHA ligge 2 uger før Store Hestedag i Roskilde. Dato for DAMOCHA 2010 bliver derfor 21. og 22. august, og det afholdes på Sjælland denne gang.
- Vi skal forsat arbejde på at få rejst nogle penge til arrangementet, så deltageprisen kan holdes nede. Charlotte er i gang med at ansøge hos Tubog-fonden

Aktiviteter 2010
Vi holdt en brainstorm med idéer, og som udgangspunkt vil vi prøve at arrangere 1-2 kurser i dressur og måske working equitation på hver side af Storebælt. Desuden vil vi prøve at samle nogle heste/ryttere, der kan lave opvisninger vest for Storebælt.

ANCCE har tidligere tilbudt mønstringskurser til medlemslande, og Charlotte hører, om det stadig er en mulighed.

Viderekåring (Calificado)
Charlotte har efterspurgt om regler og pris hos ANCCE for viderekåring, men har ikke fået svar; efterspørger igen

Arrangementer med stand
Der er medlemmer i foreningen, der giver til udtryk, at de forventer repræsentation fra bestyrelsen med en stand, hver gang der er arrangementer, hvor der deltager P.R.E.-heste. Det er en opgave, der ikke er ressourcer til i bestyrelsen (vi bruger i forvejen omkring mindst 15-20 weekenddage om året på bestyrelsesarbejde), og oplevelsen er, at det langt fra er alle steder, hvor det kan betale sig at bruge tid på at stå med en stand. Vi har derfor besluttet at lave en liste over de arrangementer i DK, hvor vi med sikkerhed vil være repræsenteret med en stand, og det bliver følgende steder:

- Hingstekåring i Herning
- Fynske dyrskue
- Roskilde dyrskue
- Hestedag på Skive travdag
- Store Hestedag i Roskilde
- Tika rideudstyr

Medlemmer er dog altid velkomne til at henvende sig, hvis de skal af sted til et større arrangement og synes, det kunne være en fordel for foreningen, hvis der var en stand, men det er op til bestyrelsen at beslutte, om der er ressourcer til at deltage.

15. november 2009

Formandens punkt
- Nyt fra ANCCE
Der er ikke så meget nyt fra ANCCE lige pt. De meget hængt op pga. det forestående SICAB.
- Status gamle papirer
Der er ikke flere "gamle" føl, der mangler at få papirer.
- Viderekåring
Regler kommer.

Igangsættelse af aktiviteter 2010
Vi har brainstormet en del på nye aktiviteter til næste år, og der vil på opfordring fra vores medlemmer blive arrangeret forskellige foredrag i bl.a. fodring af avlsdyr, OCD, hovpleje, sadeltilpasning, massage og kiropraktik, farvegenetik m.m.
Derudover vil vi prøve at arrangere forskellige kurser på både 1 og 2 dages varighed.
Vi går i gang med at finde foredragsholdere, undervisere og steder rundt om i landet.

Møde med showrytterne
Det var meningen, at vi skulle have afholdt møde med showrytterne umiddelbart efter bestyrelsesmødet. Desværre var der sket en misforståelse, så showrytterne ikke blev oplyst om datoen og først fik den at vide med invitationen 14 dage før. Vi rykkede mødedatoen til næste gang, vi holder møde på Sjælland, som er den 28. februar 2010.

Webshop
Det er vores mening at få stablet en webshop på benene, og vi er i gang med at finde forskellige ting, som vi kan sælge med foreningens logo på – herunder veste, jakker, paraplyer, kasketter, krus m.m.

DAMOCHA
Vi kunne godt tænke os at have en unik præmieplakette med foreningens logo på. Lika er i fuld gang med at få lavet en prøve.

SICAB
Både Maybritt, Charlotte og Lika tager til SICAB. Vi lavede en lille liste over de ting, som vi skal snakke med stambogen om.

Stutteribesøg hos Juan Vadell

Plage hos Juan Vadell. Disse har farven Dun eller buckskin. På spansk hedder farven bayo.

af Zuzette Kraft

Bekymringerne var ikke små, da jeg sad i flyet på vej til Spanien en sen aften, højgravid og af sted på egen hånd, for at skulle mødes med nogle mennesker, jeg intet anede om, og ud og se på heste. Jeg havde to uger forinden fået en invitation af en P.R.E. opdrætter på Mallorca, som avler P.R.E. heste i specielle farver, og da jeg sagde, jeg var højgravid og snart udelukket fra at kunne flyve, fik han hurtigt arrangeret et lynvisit, så jeg kunne komme og se hans heste, og diskutere farvegenetik. Mine bekymringer blev heldigvis gjort til skamme. Jeg blev modtaget i lufthavnen med åbne arme og megen høflighed af opdrætteren selv, Juan, og hans engelske ven, Jamie, der skulle fungere som tolk de kommende to døgn.
Jeg blev indkvarteret i en dejlig ferielejlighed i kystbyen Cala D'or. Opdrætteren selv bor og har sit stutteri i byen Calogne, som er få kilometer fra Cala D'or. Byerne ligger i den eneste kommune på Mallorca, hvor der er strenge byggerestriktioner, hvor alt skal holdes i traditionel mallorcansk stil, så der er ikke noget betonhøjhusbyggeri, og området er meget smukt.

De to næstfølgende dage bliver jeg vist rundt og får set en masse skønne, smukke og meget racetypiske P.R.E. heste, får snakket en masse om hestefarver, genetik, avlere der opdrætter P.R.E. heste i specielle farver, og får svar på en masse spørgsmål, jeg har stillet mig selv, når jeg har studeret stamtavler og heste fra forskellige avlere her rundt om i Spanien. Juan er meget reel omkring vurdering af sine heste, og jeg får lange historier om deres afstamning, deres stærke og svage sider, og for føllenes vedkommende, hvad han mener de vil egne sig til (avl, morfologiske konkurrencer, rideheste osv.); alt sammen meget, meget lærerigt. Tid til at spise god, lokal Mallorcansk mad og lidt sightseeing bliver det også til. Alt tager selvfølgelig lidt ekstra tid, for al samtale foregår gennem Jamie, som opdrætteren har allieret sig med, og det skal lige siges, at Jamie intet kendskab havde til heste, men heldigvis kender jeg en del hesteord på spansk, så det fungerede fint.

Min oplevelse var, at Juan Vadell er en dygtig, kvalitetsbevidst og visionær avler med meget viden og rigtig gode kontakter. Han har tjent hver en euro selv, og har bygget det hele op fra bunden. Han startede i det små, med ganske få heste, men for et par år siden solgte han en mindre virksomhed og har investeret alt i heste. Stutteriet ligger i dag på hans fødegård, som er et traditionelt mallorcansk landsted, som har været i familiens eje i 300 år. Han passer selv sine ca. 70 heste, men har dog et par hjælpere, der kommer et par gange om ugen. Hans førsteprioritet er at avle heste af høj kvalitet, hvorfor han i første omgang har investeret i et godt avlsmateriale, og næste step er at bygge nye faciliteter til hestene, så de får de optimale forhold. Hestene har det dog godt, som det er nu, alle har adgang til læ/skygge, og får den mad og det vand, de skal have, men foldene er små, som det er tilfældet hos langt de fleste hesteholdere i Spanien. Jorden til projektet er købt, den var jeg ude og se, og den var på ca. 5 hektarer, hvilket er et meget stort stykke jord efter mallorcansk målestok.

Juan interesse er at avle P.R.E. heste i høj kvalitet og i specielle farver. Begge dele er allerede lykkes rigtig godt for ham. Hans heste har allerede høstet mange præmier til morfologiske konkurrencer, og han har heste, der bærer både cream og pearl gener. Juan har selv en avlshingst, en rød fra det meget anerkendte stutteri Yeguada Ferrero, som bruges til 4-5 hopper, men han bruger primært hingste fra andre avlere, som nøje udvælges til hver enkelt hoppe. Avlshopperne har han med stor omhu opkøbt fra de bedste steder i Spanien, bl.a. Yeguada Can Maynou og Hnos. Marti Verdia. Hopperne inddeles i et hold, hvor han bruger hingste, der har meget anerkendt afstamning, og som har opnået rigtig gode resultater. Det andet hold hopper ifoles med de bedste specialfarvde hingste, som kan opdrives i Spanien, og her er det ikke ualmindeligt, at en bedækning koster op mod € 9.000,-. Juan er nær samarbejdspartner med Hnos. Marti Verdia, som er pioneren inden for farve avl med P.R.E. heste. Hnos. Marti Verdia var den første avler i Spanien, som startede op med farveavl. Faktisk kan alle P.R.E. heste, der i dag findes i cream-relaterede farver (buckskin (bayo), palomino, røgfarvet, cremello, perlino og smokey cream) føre deres vej tilbage forbi dette stutteri. I og med, at Hnos. Marti Verdia har været i gang længst tid med farveavl, har han også den bedste kvalitet, da han er flere generationer foran andre avlere, og det er denne avl Juan Vadell bygger videre på i sit avlsprogram. At Juan Vadells strategi med avl er lykkes indtil nu, afspejles klart i afsætningen på hans heste. Mange føl er solgt til kendte avlere, før de er født, og det er sjældent, han har en plag, til den er meget mere end ét år (med mindre, det er en, han har tænkt sig selv at beholde). Og som sagt har hans heste høstet mange gode resultater til morfologiske konkurrencer og mesterskaber for P.R.E. heste.

Så jeg kom hel hjem til Danmark igen med en masse oplevelser i bagagen om smukke heste, spændende og lærerige historier om hesteopdrættere og rigtig meget brugbar information og viden i forhold til det, jeg gerne selv vil med P.R.E.heste… og forhåbentlig kan der snart føjes en hest fra Juan Vadell til min lille beskedne bestand, men først er der lige en baby, der skal se dagens lys.

God jul og godt nytår ønskes I fra
Zuzette Kraft
Stutteri Edoras.

Hoppe med fantastiske farve-gener. Hoppen kommer fra Can Maynou.

af Maybritt Rønn
Næstformand

OPFORDRING

Til medlemmerne i Dansk P.R.E. Avlsforening.

- Arrangementer i foreningen -

Vi prøvede for første gang i år at arrangere DAMOCHA i det jyske, men måtte desværre aflyse arrangementet pga. for få tilmeldinger. Det var der mange årsager til, men der er ikke andet at gøre end at prøve igen næste år og håbe på, at vi kan gennemføre arrangementet.

De morfologiske konkurrencer er vigtige for avlen herhjemme, da det er der, man får den optimale bedømmelse af sin hest.

For at gøre det nemmere og mere overskueligt for mange, så er endagsarrangementer måske løsningen på, at vi kan få vist vores race mere frem. Der arbejdes allerede med mange ideer, så har du noget, du gerne vil bidrage med, eller har du lyst til at stille op og vise din hest frem, så hører jeg meget gerne fra jer.

Der skal arbejdes på, at der er et tilbud om større eller mindre arrangementer landet rundt, så alle får en mulighed for at vise deres avlshingste, salgsheste og rideheste frem.

Særligt Jylland skal vi gerne have mere gang i, men uanset hvor du bor så ring eller skriv til mig allerede nu, så vi kan begynde at forme arrangementer for næste år.

Mail til: falconiana3@hotmail.com

Konkurrence resultater

Barbaro V, ejet af Erik Hovgaard, er for alvor kommet på dressurbanerne i år. Han har opnået følgende resultater:

Nordsjællands Sportsrideklub
1. august 2009
LA2, 67,6%

Vedbæk Rideklub
25. - 27. september 2009
LA2, 2. plads
LA4, 1. plads

Gribskov Rideklub
1. november 2009
LA2, 1. plads med 67,2%

Enamorado XLVI ejet af Heidi Stendahl Andersen startede endnu engang en MB0 på Vallensbæk Rideklub. Her opnåede han en 3. plads med 60,4%

Fra redaktionen
Konkurrence resultater
Det er ikke længere ualmindeligt at se PRE heste på konkurrencebanerne herhjemme, og det er spændende at følge med i deres udvikling.

Derfor hører redaktionen gerne fra jer, der tager til konkurrencer med jeres PRE heste. Alt har interesse, uanset hvilken dicsiplin og hvilket niveau du starter din hest på.

Hingstekatalog
Vi har besluttet at tilbyde hingsteholderne et hingstekatalog som erstatning for hingstelisten. Hver hingsteholder får en hel A4 side til rådighed og en præsentation på hjemmesiden. Marts udgaven af Paso Español vil fremover indeholde et hingstekatalog, og den sædvanlige hingsteliste vil udgå. Pakken koster 400 kr. for et år.
Er du interesseret, så send fotos og tekst til avlshingste@pre-horse.dk

HONESTO VI

P.R.E. hingst ud af 100% Cartujano blodlinier
Avlet af Salvador Cortés Garcia

GOLOSO IX
AZTECA IV
LADI
IDEAL IV
CAMPEONA XXVI
QUERENDONA

Bedækningspris: 3.000 kr.

Stutteri Grønnevang • Tlf.: 2336 7071 • E-mail: hanne@p-r-e.dk • www.p-r-e.dk

Nyt fra stambogen

Forveksling af blanketter
Vi har nu selv administreret det forudgående papirarbejde til stambogen i halvandet år, og det har indtil nu fungeret rigtigt godt. Men al begyndelse er svær, og der er ind imellem opstået nogle fejl og misforståelser.

Det har især været forveksling mellem de to blanketter – PRE-INSCRIPTION DOCUMENT (indskrivningsdokument til føl) og ANALYSIS APPLICATION (analysedokument). Disse to blanketter er fuldstændigt identiske – det eneste, der adskiller dem er overskriften. Derudover vil der være påsat en etiket på blanketterne, som fortæller, hvilken hest blanketten tilhører.

Her er der nogle dyrlæger, som har været alt for hurtige og lidt for uopmærksomme. Derfor er det meget vigtigt, at du som heste ejer selv er opmærksom på, hvilken blanket der tilhører hvilken hest. Husk også at læse det medfølgende brev omhyggeligt.

Til hver blanket med tilhørende etiket medfølger der et blodtypekort, som har en identisk etiket. Og på blanketten står der også nummeret på blodtypekortet. Der må ikke byttes rundt på blanketterne og blodtypekortene. I værste fald kan dette betyde, at heste ejeren må have dyrlægen ud igen og starte forfra med blanketterne og blodtypekortene – og endnu en regning!

Er du i tvivl om noget, så kontakt en af de stambogsdelegerede.

Gratis blodanalyse
Tiden er ved at rinde ud for at få den gratis blodanalyse. Fristen løber frem til 31. december 2009. Der er stadig mange heste, som endnu ikke har givet blod til den fælles blodbank, og for Danmark er der ca. kun 18% af den danske population af voksne PRE heste, som har afgivet blod. Er du i tvivl, om din hest har givet blod til blodbanken, så kontakt en af de to stambogsdelegerede: Sjælland: Charlotte Eichel Larsen, Fyn og Jylland: Maybritt Rønn.

Bedækningsattester
Vi mangler stadig at modtage de blå kopier af bedækningsattesterne. Den blå kopi skal sendes til en af de to stambogsdelegerede, når hoppen er scannet drægtig – og ikke når føllet er født, som mange har gjort. Den skal senest sendes ind inden den 31. december i indeværende bedækningsår. Det er vigtigt, at vi modtager de blå kopier, så vi har et overblik over, hvor mange føl, der forventes året efter.

Har du bedækningsattester liggende, som ikke er brugt af den ene eller den anden årsag, så send dem retur til de stambogsdelegerede. En udstedt bedækningsattest kan kun bruges i indeværende bedækningsår. Hver attest har påført et nummer, hvor de første 4 cifre er årstallet. Ubrugte bedækningsattester skal makuleres og nummeret skal slettes i stambogen.

Farvegentest
Har din hest afgivet blod til den fælles blodbank i Spanien, kan du herefter bestille en farvegentest. Det eneste du skal gøre, er at udfylde en standard ansøgningsblanket med ydelseskode 243. Du får herefter tilsendt en regning, og når du har betalt, og vi efterfølgende har betalt stambogen, kan laboratoriet i Spanien udføre testen. Du behøver altså ikke få din dyrlæge ud for at tage blod, hvis hesten allerede har givet blod til blodbanken.

Deadline for indskrivning af føl
Som nævnt i tidligere numre af Paso Español og ikke mindst på hjemmesiden, så er det vigtigt, at tidsfristen for indskrivning af føl overholdes.

Det er en EU regel, der siger, at en hest skal være registreret (have et hestepas), når den er min. 3 måneder gammel. Det giver de internationale foreninger verden over en meget stram tidsfrist. Du skal gøre følgende: I det øjeblik føllet er født, udfylder du en standard ansøgningsblanket med ydelsedkode 103 og vedlægger en kopi af fødselsattesten (den finder du på bedækningsattesten, nederst). Foreningen sørger for at sende dig en regning umiddelbart efter, vi har modtaget din ansøgning, og her skal du også være hurtig til at betale, så vi kan betale ANCCE. Herefter kan vi lave indskrivningspapirerne til dit føl, og du skal hurtigst muligt bestille dyrlægen til at udfylde blanketten, indsætte microchip og lave blodtypekortet.

Alt dette skal foregå inden for en måned! Vi sørger for straks at sende papirerne til stambogen, da de skal bruge 1 – 2 måneder til at lave blodanalysen og passet. Overholdes tidsfristen ikke, udsteder ANCCE et strafgebyr til avleren.

Diskussion om håndtering af stambogen
Der har de seneste måneder været en diskussion i gang i Spanien om, hvem der rettelig må administrere stambogen for PRE heste.

Det er en national forening i Spanien, som har opponeret mod, at ANCCE administrerer den. Foreningen mener, at stambogen tilhører den spanske stat og ikke ANCCE.

Sagen har været til diskussion i EU, og afgørelsen er klar: Stambogen tilhører den spanske stat, men den skal efterfølgende tildeles et ministerium under staten. Administration af stambøger for hov- og klovdyr henhører under ministerier, som varetager landbrug og fiskeri. Det er så ministeriets opgave at tildele stambogen til den organisation, som bedst kan varetage den, og valget er stadig ANCCE.

Det er en EU regel, som har afgjort, at stambogen for PRE heste i sin tid blev frataget det spanske militær, da militæret intet har med landbrug og fiskeri at gøre.

Hingsteliste

Jylland:

Atento XIV
Brun, 159 cm
Blodlinier: Guardiola, Lozo Diaz, Terry
Pris: 4.500 kr.
Ejer: Laila Bøgh Frederiksen
98 26 13 79
Sulsted

Botinero XXV
Skimmel, 169 cm
Blodlinier: Yeguada Militar, Cardenas Osuna
Pris: 4.500 kr.
Ejer: Laila Bøgh Frederiksen
98 26 13 79
Sulsted

Brioso XLI
Skimmel, 164 cm
Blodlinier: Pallares, Camar Galvez, Expasa, Bohorquez
Pris: 4.500 kr.
Ejer: Laila Bøgh Frederiksen
98 26 13 79
Sulsted

Centenario XXVII
Skimmel, 165 cm
Blodlinier: Guiral Guarga, Yeguada Militar, Savermann
Pris: 6.500 kr. + moms
Ejer: Lis Kristiansen
20 16 82 66
Silkeborg

Mohicano
Sort, 164 cm
Blodlinier: Muira, Yeguada Militar, Escalera
Pris: 5.000 kr.
Ejer: Malene Hansen
26 28 72 44
Ølgod

Guerrer
Skimmel, 165 cm
Blodlinier: Pallares, Cardenas Osuna
Pris: 6.500 kr. + moms
Ejer: Lis Kristiansen
20 16 82 66
Silkeborg

Mambo IV
Skimmel, 166 cm
Blodlinier: Rafael Lopez Mendez, Militar
Pris: 6.000 kr.
Ejer: Anne-Marie Olesen
98 96 33 31
Hjørring

Fyn:

Ebano LXXI
Skimmel, 164 cm
Blodlinier: Expasa, Terry, Militar, Bohorquez
Pris: 6.000 kr.
Ejer: Fam. Rønn
20 14 40 49
Otterup

Sjælland:

Ballesto II
Skimmel, 171 cm
Blodlinier: La Granda, Salvatierra, Daza, Militar
Pris: 6.500 kr.
Ejer: Anna Vestergaard Spindler
27 11 81 16
Hørsholm

Barbaro V
Skimmel, 167 cm
Blodlinier: Lopez Mendez, Corell Cortes, Cardenas Osuna, Baones
Pris: 10.000 kr.
Ejer: Erik Hovgaard
20 12 07 81
Gentofte

Chico IV
Skimmel, 163 cm
Blodlinier: Militar, Boloix, Lazo Diaz
Pris: 5.000 kr.
Ejer: Hanne Kapitanska
56 82 20 96
Køge

Chiclanero XI
Sort, 159 cm
Blodlinier: Centurion, Militar, Salvatierra, Robles
Pris: 4.000 kr.
Ejer: Zuzette Kraft
26 28 48 22
Holbæk

Duque DS
Skimmel, 160 cm
Blodlinier: Agropecuarias. Lazo Diaz, Militar
Pris: 7.000 kr.
Ejer: Ninette Graugaard
21 24 93 33
Stubbekøbing

Libano III
Brun, 163 cm
Blodlinier: Urquijo
Pris: 8.000 kr.
Ejer: Annette Siren
49 71 93 04
Gilleleje

Nevado LXI
Skimmel, 156 cm
Blodlinier: Guardiola Fantoni, Cortes Garcia, Militar, Muños-Casillas
Pris: 6.000 kr.
Ejer: Eva Schjöttz Thomsen

Sabio IV
Skimmel, 161 cm
Blodlinier: Nobleza, Romero Benitez, Terry
Pris: 4.500 kr.
Ejer: Lilli-Ann Hasselby
22 80 05 20
Hillerød

Pas på hestens hud

Heste, der går med dækken, skal især i vinterperioden tjekkes hver dag for eventuelle hævelser, sår m.m.

af Charlotte Eichel Larsen
Kilde: Magasinet Hest 12/2008
Dyrlæge Randi Lintrup

Vinteren byder også på andre problemer end muk, som mange heste døjer med i vinterhalvåret – især, hvis efteråret, vinteren og foråret er meget våde, og foldene meget mudrede.

Når hestene er i vinterpels og står tæt sammen ude på folden, er der også større risiko for, at hestene smitter hinanden med hudinfektioner. Det er især ringorm, dermatophilose, lus og skab. Det er vigtigt, at du som heste ejer tjekker hestene hver dag. Og ser du mange skæl, hår der falder af i afgrænsede områder, knopper eller hævelser, så skal du reagere hurtigt. Og går hesten med dækken i vinterperioden, er det ekstra vigtigt, at du tjekker hesten hver dag. Hesten kan sagtens blive fugtig under dækkenet og udvikle infektioner og irritationer af huden. Og derudover skal man også tjekke, at der ikke er sår og/eller mærker efter dækkenet.

Da det kan være svært at se forskel på, hvilken hudlidelse, der kan være tale om, får du her en forklaring på de forskellige og mest almindelige lidelser.

Ringorm
På trods af sit navn, så skyldes ringorm en svampeinfektion. Svampesporerne får adgang til huden enten hestene imellem, eller fordi der er brugt samme underlag, dækken, striglere osv. til flere heste. Svampen angriber hårene, som knækker af helt nede ved roden, og derved opstår de karakteristiske cirkelformede, hårløse pletter, der kan være skællede eller skorpede. Nogle typer ringorm får hesten til at kløe sig, andre gør ikke. Ringorm smitter også til mennesker, så vær varsom, når du behandler en hest med ringorm. Kontakt dyrlægen i det øjeblik, du opdager tegn på ringorm hos din hest.

"Ringorm smitter også til mennesker"

En hest med ringorm bør isoleres fra de andre heste, til den er fri for svampeinfektionen. Og alt udstyr til hesten bør desinficeres. Husk også at vaske dit eget tøj og sko, så du ikke fører svampesporerne videre.

Her er et tydeligt angreb af dermatophilose - muk - i kodeleddet/bøjningen på hesten. De små knopper har nu bredt sig til store, skorpede områder, og det er smertefuldt for hesten. Bemærk i øvrigt, at denne hest har hvide aftegn, og de er især modtagelige for muk.

Denne hudinfektion kender vi også som samlebetegnelsen muk. Muk skal skyldes både svamp, bakterier, skab og en helt speciel mikroorganisme, som kaldes Dermatophilus congolensis. Denne mikroorganisme lever i huden på en række forskellige dyr, herunder heste. Her lever den uden problemer for værtsdyret. Men i det øjeblik, der går hul på huden; f.eks. revner og sprækker efter for meget fugt fra mudrede folde, så bryder hudforandringerne ud. Vi kender bedst til muk i koderne, som også kan "kravle" op ad hestens ben. Men en infektion pga. mikroorganismen kan sagtens bryde ud overalt på hestens krop – der skal kun et ganske lille sår til.
Dermatophilose viser sig som små knopper med sammenklistrede hår, der falder af i totter. Huden nedenunder er lyserød, og der kan både være pus og blødning. I svære tilfælde kan de små knopper udvikle sig til store, væskende områder, og der kan opstå hævelser og store revner i den fortykkede hud med halthed til følge. Så her om vinteren er det også vigtigt, at du så vidt muligt sørger for, at hestens ben tørres helt hver dag, så du forebygger revner og sprækker i huden pga. fugt. Du opdager hurtigt begyndende dermatophilose, da du tydeligt kan mærke knopperne; typisk i kodeleddet og på kronranden, og du skal specielt være opmærksom på infektionen, hvis din hest har hvide aftegn. Det er nemlig især områder med hvide aftegn, der angribes.

Du kan i de fleste tilfælde selv behandle muk på hesten med de forskellige muksalver, der er på markedet, så længe det er meget lidt. I vedvarende eller medium til svære tilfælde skal du kontakte dyrlægen, da hesten behøver en sulfa- eller antibiotikakur til at få bugt med infektionen.

Lus og skab
Lus og skabmider kan virkelig gøre livet surt for både heste og heste ejere. I begge tilfælde vil hesten kløe sig kraftigt og vedvarende, og der kan opstå store sår.

Lus lever hele deres liv på hesten og lægger deres æg i hestens pels. Både lusene og dens æg kan ses med det blotte øje, hvis man skiller pelsen ad og kigger godt efter. Og lus kan være alle steder, men sidder oftest omkring manen, halsen, bringen og henover ryggen. Der findes to typer lus: Sugende lus og bidende lus. De sugende lus suger blod og kan i svære tilfælde give hesten blodmangel. De bidende lus er de mest almindelig, og de lever af hud og skæl og giver hesten voldsom kløe. Og lus smitter! Enten ved direkte kontakt eller via udstyr og tøj. Har din hest fået lus, så kontakt straks din dyrlæge, så du kan iværksætte behandlingen, der foregår over nogle ugers interval. Dette er nødvendigt for at kunne komme lusene til livs på alle stadier.

"Der findes to former for lus hos heste - De sugende lus og de bidende lus..!

Skab – som vi kender fra rævene – skyldes en mide, der graver gange og lægger æg i huden. Der findes forskellige slags skabmider, der hver især giver problemer forskellige steder på hesten. Fodskab er den mest udbredte i vintermånederne, og man ser den især hos heste med tyk vinterpels og kraftigt hovskæg. Skab klør voldsomt, og heste med fodskab vil være meget urolige, gnubbe sig og stampe voldsomt med benene. Hesten vil typisk have fortykket hud og grålige skæl i kodebøjningerne på de angrebne ben. Skabmiderne kan ikke ses med det blotte øje, men kan påvises under mikroskop. Her behøver dyrlægen altså at tage et skrab af huden for at kunne påvise, at hesten har skab.

"Skab findes ikke kun hos ræve"

Lige som de andre tilfælde, skal dyrlægen tilkaldes, og en behandling skal iværksættes hurtigst muligt.

"Vent aldrig med at kontakte din dyr-læge, hvis du finder noget usædvanligt hos sin hest - uanset om det er i opførsel eller udseende"

Gode råd til sund hud

Sørg for veldrænede, tørre vinterfolde.

Hvis du ikke har mulighed for at dræne dine folde, kan du i stedet lave tørre "øer" med enten stabilgrus eller sand.

Brug rigeligt med strøelse i boksen og fjern klatter og urin hver dag.

Anvend separate strigler og udstyr til hver hest.

Skift ofte underlag og vask dine underlag enten uden sæbepulver eller et produkt, som er allergivenligt.

Mærk huden efter hver dag i forbindelse med striglingen.

Tjek hesten under dækkenet hver dag, hvis den går med dækken.

Hold hesten i en fornuftig foderstand og giv den et vitamin/mineraltilskud hver dag (hvis det ikke allerede er indbefattet i hestens daglige foder).

Gør, hvad du kan for at holde hesten sund, så får den generelt en større modstandskraft. Hold hesten vaccineret og følg en passende ormestrategi, så hesten ikke svækkes af ting, der nemt kunne være undgået.

Tør benene grundigt, når du har skyllet ben.

Hvis du ikke kan undgå våde vinterfolde, så forebyg eventuelt muk ved at smøre kodebøjningerne ind i en fed salve – eller honning – der holder huden smidig og forhindrer den i at sprække.

Din mening - vores fremtid

Vores fremtid – input fra medlemmerne

Bestyrelsen oprettede en mail adresse, så du – I – medlemmerne kunne komme med ris og ros til bestyrelsen og komme med jeres mening og ønsker. For at hjælpe jer lidt på vej og ikke mindst give bestyrelsen en guideline, skrev vi nogle punkter op, som vi godt kunne tænke os at høre din mening om.

Når man tager i betragtning, at foreningen tæller 140 medlemmer, er det lidt sølle, at kun 8 af dem svarer. 5 af dem svarede prompte! Men ikke desto mindre har vi fået nogle tilbagemeldinger, som vi kunne bruge til noget og ikke mindst bygge videre på. Nogle valgte at svare på de spørgsmål, vi havde stillet, andre skrev frit fra leveren. Derfor vil der være et forskelligt antal svar på hvert af spørgsmålene.

Vi har her samlet de forskellige inputs, og er du uenig, kan du stadig sende os en mail på fremtiden@pre-horse.dk

Samtlige 8 medlemmer valgte at svare i deres eget navn, men her bringer vi de forskellige meninger anonymt i en vidt forskellig rækkefølge.

1. Avlsforeningen

a. Hvordan synes du, at papirarbejdet kører i foreningen (herunder ekspeditionstid, blanketter, er det en papirjungle osv.)?

Svar:

- Når jeg har haft brug for hjælp og svar på spørgsmål, har jeg fået dejlig, positiv respons.
- Lidt svært at finde rundt i som ny. Glæder mig til den nye "brugsanvisning".
- OK – efterhånden. Og nej, det er ikke nogen papirjungle, bare man gider læse vejledningen eller ringe for hjælp.
- Der gøres et stort og ansvarsfuldt arbejde.
- OK
- Det kører fint nu. OK ekspeditionstid.

b. Føler du dig oplyst nok om diverse arrangementer og tiltag?

Svar:

- Ja.
- Følger med på hjemmesiden
- Fint nok! Men til tider bliver oplysningerne meldt ud ret sent.
- OK.
- Ja.

c. Føler du, at foreningen er synlig i hesteverdenen?

Svar:

- Nej. Der kunne gøres mere for at gøre opmærksom på f.eks. konkurrenceresultater ved at offentliggøre dem på Heste Nettet. Før i tiden var der nogle ildsjæle, som red med i Hellig Tre Konger ridtet i januar i København og var med til modeugen. Dette var godt blikfang og gav god presseomtale. Hvad med modelheste? Kunne man oprette en database, man kunne sende ud til forskellige reklamebureauer?
- Nej! Mangler reklame for PRE aktiviteter. Hvad blev der f.eks. gjort i forbindelse med den seneste kåring? Mig bekendt ingenting!
- Ja, foreningen er blevet mere synlig, men synes, at de enkelte avlere burde være mere aktive!
- Har kun mødt PRE i forbindelse med showholdet (som ikke er under PRE foreningen længere), og DAMOCHA. Det var ikke pga. foreningen, jeg valgte PRE. Jeg kendte ikke til foreningen før mit hestekøb.

2. Arrangementer

a. Synes du, at foreningens har arrangementer, der tilgodeser dine interesser?

Svar:

- De få, der er, ja!
- Nej!
- Måske er det en idé, at der arrangeres 1 dages stævner, hvor vi viser hinanden vores heste og deres evner inden for f.eks. klassisk dressur, show, working equitation eller andet.
- Har umiddelbart fået det indtryk, at foreningen mest er for avlerne. Hvorfor ikke nedsætte et rideudvalg, som tager sig af medlemmernes ridemæssige interesser?
- Der har tidligere været afholdt bl.a. vellykkede skovture, men opbakningen er svingende. Det er nu sjovest for arrangørerne, når det er en succes og ikke et nederlag.
- Nej, egentlig ikke.
- Ja, DAMOCHA.

b. Synes du, at der er for få arrangementer?

Svar:

- Nej!
- Ja. Så gerne, at der var flere kurser i alt, hvad der vedrører avl, klargøring, mønstring, ridning, kørsel og meget mere. Og også gerne stutteribesøg i Spanien.
- Som ny PRE ejer kan det være lidt svært at følge med i, hvad andre PRE ejere bruger deres heste til. Lav f.eks. nogle 1 dages kurser. Det er økonomisk overkommeligt at leje et ridehus for en dag, hvis kurset kræver det.
- Ja!
- Nej, men måske flere indbyrdes dressurstævner. Men om der er deltagere nok, ved jeg ikke. Men det ville være en god måde at se hestenes kunnen på og måske få dem vist mere frem.
- Ja for ridefolket. Måske man kunne prøve at arrangere nogle kurser/stævner og f.eks. også invitere andre iberiske racer, som de gør det i Sverige?

3. DAMOCHA

a. Hvor vigtige synes du, at de morfologiske konkurrencer er for dig og din hest?

Svar:

- Måske er det vigtigt, men det skal også kunne hænge sammen med min økonomi.
- DAMOCHA er meget vigtig, da man her får andre dyr vist, som hverken ses på konkurrencebanerne eller til opvisninger. Det er selvfølgelig også givende, at det er spanske specialister, der her bedømmer dyrene. Det er derfor synd, at arrangementet måtte aflyses i år.
- Ærgerligt, at DAMOCHA ikke kunne gennemføres i år, og jeg forstår, at mange synes, at arrangementer var for dyrt. Det er måske lidt svært at se, hvordan det kan gøres billigere, men jeg håber, at det lykkes at gennemføre det til næste år.
- Synes det er meget vigtigt! Den eneste måde at kunne følge med i. Pt. ikke vigtig for vores heste, da vi ikke avler, men vigtige for os selv!
- De er da vigtige! Din hest får en professionel vurdering, og du kan bruge vurderingen af de andre heste, når du kigger efter hingst til din hoppe. Eller hvis du kigger på føl, er det da kanon at kunne se, hvad både hingst og hoppe har fået i karakter.
- Essentiel!

b. Kunne du tænke dig at deltage i morfologiske konkurrencer? Hvis ja, hvad kan vi gøre bedre for at få flere deltagere? Hvis nej, hvorfor?

Svar:

- For avlere betyder det meget at se de forskellige heste i brug. Opleve smukke hingste, hopper og deres afkom. Se deres smukke bevægelser og gode temperament. Det giver ganske sikkert et vink om, hvilken

type hingst, man ønsker til sin hoppe. Og showrytterne kunne nyde deres dejlige dyr, ride uden at det behøver at være DRF's sløjfetrofæer, man ønsker sig. Det er livskvalitet, det drejer sig om.
- Ja. Gøre deltagelse billigere. Evt. et billigere sted og arbejde på at få sponsordækning, eller måske er der fonde eller legater, der kan søges.
- Ja!
- Kunne godt tænke mig at deltage i morfologiske konkurrencer. Dressurklasser burde tiltrække flere deltagere/publikum. Men der bør være flere klasser at vælge imellem. Der er for langt fra en LC3 til en LA4. Kunne man finde noget midt imellem også?
- Nej, men kommer gerne som tilskuer!
- Ja.
- Jeg vil helt klart deltage og mener, at hvis man er en seriøs avler, så deltager man! Ved ikke, hvad der skal gøres for at få flere deltagere. Blive ved med at prædike om, hvor vigtigt det er for avlsarbejdet?
- Ja. Bredere udvalg af dressurklasser, kortere afstand, billigere opstaldning.

4. Eventuelt
a. Skriv om dine ønsker, ris og ros om andre emner
Svar:
- Synes sommerfesten var en rigtig god idé og er glad ved at se, at den bliver gentaget til næste år, selvom vi ikke var så mange!
- Med den sløve og uengagerede medlemsskare, så gør I det nu meget godt. Og prisværdigt, at I gider sætte denne debat i gang.
- Jeg er ikke avler, men rytter. Dog mener jeg, at hest og rytter skal ha' et vist niveau for at kunne vise racen frem. Jeg mener ikke, at hestene skal kunne spadsere som i f.eks. Appasionata showet, men heste, der kan noget, må være et krav!
- Til den seneste kåring på Sjælland savnede jeg et bestyrelsesmedlem, der kunne vise mine heste og mig til rette. Da jeg kom med den første, var der ingen. Da jeg to timer senere kom med den anden, var der stadig ikke nogen bestyrelsesmedlemmer ankommet. Det er ikke vildt inspirerende at skulle rende rundt på et fremmed hestecenter med sine heste for at finde en person, der ved noget om, hvor vi skal være (jeg kom ikke tidligere, end der var skrevet, at vi kunne komme). Hvor var foreningen og foreningsvestene, da vi skulle repræsentere PRE foreningen i maj på Christiansborg Ridebane (Hestens Værn 100 års jubilæum – red.)? Betyder vi så lidt for foreningen, når vi tager ud og viser vores PRE heste frem for foreningen?
Sidst men ikke mindst håber jeg, at PRE avlsforeningen og Iberisk Equipage kan fortsætte samarbejdet og meget gerne udvikle det. Det skal nødigt ende som hos Frieserne, hvor de nu har 3 forskellige showhold, der ikke arbejder sammen. Håber på, at vi snarest kan holdet et møde om emnet.
- Min interesse for denne race blev vakt, da jeg fik fortalt om den af begejstrede mennesker. Jeg gik på internettet, hvor jeg fandt den. Her havde jeg en barok hest med en historie langt tilbage og en udstråling, som er ganske fantastisk. En kvadratisk hest bygget til samlende øvelser og med et fantastisk temperament. I denne hests interesse er det ønskeligt, at foreningens medlemmer er rummelige, åbne og kreative. Jeg mener, at hvis fremtiden skal være positiv, er man nødt til at tage showafdelingen alvorligt.

Bestyrelsens input
Ud fra disse 8 til tider meget forskellige besvarelser kan man se, at vores formodning om, at stambogen og papirarbejdet kører i den rigtige retning, er helt rigtig. I bestyrelsen kan vi også mærke, at vi bruger væsentligt mindre tid på stambogen og papirarbejdet, end vi gjorde tidligere. Dette åbner netop op for nye tiltag til gavn for flere medlemmer – også dem, der ikke avler.

I svarene kan man også læse, at der er nogle ting, der skal gøres bedre. Bestyrelsen prøver virkelig at gøre tingene så nemt for medlemmerne som muligt, men det er ikke altid, at det fungerer i praksis. I forbindelse med basiskåringen i maj måned havde vi sendt en skitse af ridecentret ud til de tilmeldte heste ejere. På skitsen var der oplyst parkeringspladser, og hvilken stald PRE hestene skulle stå i. Vi havde også allieret os med staldpersonalet på stedet, som skulle anvise de ankomne PRE heste, da de ville være der, før bestyrelsen og dyrlægen ankom. Men alligevel havde vi et medlem, som ikke oplevede denne service. Til en basiskåring kan bestyrelsen ikke altid være der, før hestene ankommer, da vi må køre rundt til de forskellige opsamlingssteder i landet.

En basiskåring er reelt set ikke noget særligt i hesteverdenen. Derfor gjorde foreningens bestyrelse ikke noget for at reklamere for det. Udefrakommende, som ikke kender til PRE heste og kåringssystemet, bliver så frygteligt skuffede, når de oplever en basiskåring. De forventer jo, at det er i stil med et championat, hvor hesten både mønstres og rides. Til sammenligning er der væsentligt mere kød på, når vi taler om DAMOCHA, som der reklameres med, hvor vi kan.

Forslagene om 1 dages arrangementer har vi i den grad taget til os, og vi glæder os til at kunne invitere jer til nye aktiviteter landet over i det nye år. Så glæd jer!

Bestyrelsen må erkende, at de ikke er i stand til at kunne være til samtlige arrangementer m.v., hvor der optræder PRE heste, fordi vi i den grad mangler frivillige "arme og ben". Vi har i forvejen min. 10 møder om året, og derudover har vi prioriteret at være til stede med en stand på de store dyrskuer og egne arrangementer. Vi kan simpelthen ikke overkomme at være alle steder.

Vi er fuldt ud bevidste om, at DAMOCHA skal tilbydes billigere, end vi kunne i år. Men alligevel holder bestyrelsen fast i, at sikkerheden omkring faciliteterne skal være i orden. Det gør, at der ikke altid er så mange steder at vælge imellem. Til gengæld gør vi meget for at søge nogle fonde og legater og håber på, at vi får noget ud af det til glæde for jer alle. Det kunne være fantastisk, hvis vi kunne arrangere et DAMOCHA med det største antal heste nogensinde (også efter de nye regler med hopperne).

I Spanien har de et ANCCE Cup – dressur championat. Skulle vi prøve, om vi kunne lave noget lignende med et Dansk PRE Dressur Cup? Og hvorfor ikke, når andre speicalracer har erkendt, at det ikke altid er en lige kamp at ride mod DV'erne på dressurbanerne. Dette kunne være et emne til f.eks. generalforsamlingen i marts 2010.

Så er der inputs om showrytterne/showholdet, og bestyrelsen har efterfølgende arrangeret et møde med PRE showrytterne i februar 2010. Nærmere herom i næste blad.

Har du flere meninger, nye inputs, nye idéer eller andet, så mail dem straks til fremtiden@pre-horse.dk

Ganaderia Isabel Merello. Viuda de Terry

I 1940 besluttede Fernando C. de Terry y del Cuvillo at grundlægge to stutterier med hver sit brændemærke. Fernando C. de Terry elskede heste og havde dybe rødder I de Andalusiske traditioner. Han opkøbte hopper fra Francisco Chica og Manuel Romero, og hingsten Destinado IV købte han fra Roberto Osborne Vazquea. Mange år senere, i 1948, købte samtlige af Roberto Osbornes heste, og brændemærkede herefter sine heste med det berømte Bocado brændemærke (stangbiddet).

I 1981 solgte arvingerne af Fernando C. de Terry både stutteriet og brændemærket, efter det havde været i familien i 41 år. Det er fra dette stutteri, at de bedste cartujano heste kommer fra.

Kort efter salget lykkedes det hans enke og efterkommere at tilbagekøbe brændemærket fra 1940 og genoprette stutteriet. Her brugte de hopper med El Bocado brændemærket som den grundlæggende hoppestamme.

Det er i dag lykkes stutteriet at bevare de bedste cartujano blodlinier, og enken, Isabel Merello, har vundet utallige priser og præmier med sine heste inkl. The Golden Horse Award, som kun er tildelt de opdrættere, som har spillet en enestående rolle i avlen og promoveringen af PRE hesten. Der kan også nævnes prise så som the Golden Cup og Champions of Champions, som blev givet til hingsten Descarado II.

Yeguada Aimarán

I Malaga finder man Aimarán stutteriet, som har alle de nødvendige faciliteter for at kunne opdrætte og træne heste. Der er en stor lade, som indeholder folebokse, andre bygninger er til hoppe- og hingsteplage, og så er der selvfølgelig separate bokse til hingstene.

Efter en omhyggelig udvælgelse valgte man i 1983 to blodlinier. Den ene var heste med en stor procentdel Bocado blod og blod fra militærets stutteri, og den anden var ud af rene Bocado blodlinier.

I den første blodlinie valgte man hopper med brændemærker fra stutterierne Martinez Boloix, Bohorquez Ruiz og Militæret (Yegudada Militar). Den anden blodlinie var sammensat af hopper med Marquis de Salvatierra brændemærket. Begge blodlinier blev krydset med en hingst, som selv bar Bocado brændemærket. Hingsten Comico blev brugt til den første blodlinie. Denne hingst var guldmedaljevinder ved championatet i Jerez. Senere blev antallet af hopper øget med hopper fra Las Lumbreras stutteriet, og hingsten Imperial VIII blev købt fra Marquis de Salvatierra stutteriet.

Alle 3 års hopper bliver tilredet og tilkørt for at kunne se deres bevægelser, potentiale og temperament. Alle heste bliver opdrættet i semi-stalde, dvs. delvis løsdrift. Om dagen kan de frit gå ud på græsfoldene, men om natten bliver de lukket på stald.

Alle unghingste går i gang med tilridningen, fra de er 3 år. I øjeblikket er der 53 heste på stutteriet. 22 af dem er avlshopper.

Yeguada Aimarán har eksporteret heste til hele verden, og vores mål er at bevare den racetypiske prototype af PRE hesten, som ifølge os har kombinationen af skønhed, godt temperament, yndefuldhed og store bevægelser.

Priser i foreningen 2009

KODE	YDELSE	PRIS
103	Indskrivning af føl pr. stk.	1.050 kr.
115	Kopi af pas inkl. ID kontrol med DNA	1.050 kr.
206	Basiskåring 1. og 2. forsøg	800 kr.
220	Viderekåring 1. og 2. forsøg	800 kr.
231	Kopi af ejerskabskort	500 kr.
243	Farvegentest (blodprøve)	700 kr.
309	Eksport certifikat	400 kr.
401	Kopi af pas (hvis det er mistet/bortkommet)	670 kr.
413	Ejerskabskort (kun hvis hesten allerede står i dit navn)	400 kr.
504	Genotype (blodprøve)	800 kr.
516	Blodanalyse (DNA)	0 kr.
528	Forældre verifikation (blodprøve)	800 kr.
607	Ændring af hestens navn	1.100 kr.
619	Ejerskifte via ejerskabskort eller ejerskabskort, hvis hesten ikke står i dit navn	500 kr.
700	Avlerkode	1.480 kr.
700	Ejerkode (hvis du ikke vil avle, eller har en vallak - kan kun bruges til et ejerskifte)	200 kr.
	Bedækningsattest pr. stk.	110 kr.
	A-medlemskab - ejer af en eller flere PRE heste	650 kr.
	B-medlem - støtte/passiv medlem	300 kr.

ANNONCEPRISER I PASO ESPAÑOL		
	FARVER	SORT/HVID
1/1 side (21 x 29,7 cm)	1.200 kr.	960 kr.
1/2 side (21 x 14,8 cm/29,7 x 14,8 cm)	600 kr.	480 kr.
1/4 side (10,5 x 14,8 cm)	300 kr.	240 kr.
1/8 side (7,5 x 10,5 cm)	150 kr.	120 kr.

ANNONCEPRISER HJEMMESIDEN	
Salgshest pr. stk.	200 kr.
Bannerannonce i 6 måneder	500 kr.
Hingstekatalog pr. hest pr. år. (fra 2010)	400 kr.
Køb & Salg - 1 ting pr. annonce	50 kr.